

Die Forleule erwies sich stark tachiniert (*Tachina fera* L.). Ein anderer Freund des Waldarztes, *Ammophila sabulosa* L. umschwärmte in grossen Scharen den sandigen Waldrand, den Forleulenraupen den Grab besorgend.

Auch andere Forstschädlinge sind aus der Oberförsterei Grajewo zu nennen. In der Försterei Białaszewo, Rewier Kapice machte sich der grosse Schwammspinner (*Liparis dispar*) um Entlaubung der Laubbestände (Weissbuche, Birke, Erle) verdient. Sonst fehlte natürlich nicht an meinen kleinen Freunden, den Borkenkäfern *Ips typographus* L., *Ips sexdentatus* Boern., *Myelophilus piniperda* L. und *minor* Hart., neben zahlreichen kleinen Borkenkäferarten.

Im Frühjahr wurde schwer die Rüsselkäferplage (*Hylolius abietis*) gespürt. Nach den Frühfrostern im Mai fand man jedoch den Rüsselkäfer massenhaft verendet in den Isoliergräben. Seit Mai ist der Rüsselkäfer fast vollständig verschwunden. Ich glaube, dass diese Beobachtung des Erfrierens des Rüsselkäfers einzeln dasteht.

SPRAWOZDANIA Z ZEBRAŃ MIESIĘCZNYCH S. E. 1922 R.

[COMPTE-RENDUS DES SÉANCES MENSUELLES
DE LA SECTION ENTOMOLOGIQUE DU 1922].

VI. 12 czerwca.

Szulczewski: Sztuczne bastardy i odmiany motyli ze zbiorów Muzeum Wielkopolskiego (odczytał Grollé).

Dr. Eichler nadesłał notatkę z spostrzeżeniami, których dokonał przy polowie chrząszczów z tribus *Scaritini* na Kaukazie i w Małej Azji. (Odczytuje sekretarz). Jako lekarz wojskowy zebrał Dr. E. w czasie ostatniej wojny następujące gatunki z pow. grupy: *Scarites eurytus* Fisch. — Eczmiadżin, gub. Erywańska; *Sc. terricola* Bon. — tamże i w okolicach Tyflisu i Trapezuntu; *Sc. laevigatus* F. — Trapezunt; *Distichus planus* Bon. — Eczmiadżin. Ośm egzemplarzy pierwszego z nich złowił na trzech wycieczkach w okresie od 22. V. do 4. VI. 1916 r. Cztery sztuki biegały na powierzchni ziemi wśród największego skwaru między

godz. 2 a 5 popoł.; trzy znalazły się w świeżych odchodach bawolich, gdzie jeden pożerał chrząszcza *Onitis humerosus*, drugi—*Gymnopleurusa*; ósmy okaz tkwił w półotwartym wygrzebanym przez siebie kanale pod kamieniem. Gatunek ten występował w owym roku w krótkim tylko okresie czasu 13-dniowym (przedtem ani potem nie znajdował się pomimo usilnych poszukiwań) i to lokalnie w jednym tylko miejscu nie większem nad 50 sążni kwadr. Podłoże było tutaj twarde, wysuszone zupełnie przez słońce, z osadzonemi solami potasowemi, porośnięte jedynie rośliną *Alhagi camelorum*. Drugi gatunek *Sc. terricola* Bon., pospolicity na całym Zakaukaziu, spotykał się zawsze pod kamieniami nad brzegami rzek lub na polach; jeden tylko okaz pod padliną. *Sc. laevigatus* F. natomiast wśród wodorostów morskich wyrzucanych na brzeg. Wreszcie *Dist. planus* Bon. na polach pod kamieniami.

U wszystkich gatunków obserwował Dr. E. znany sposób reagowania na podrażnienia zewnętrzne; stan odrętwienia w postawie tego rodzaju, że przedtułowiu wraz z głową zgina się sztywnie, na łodyżce śródtułowia wobec pozostałej części ciała.

Czł. Łuszczczyński donosi w odczytanym liście, że posiada jeden okaz motyla *Crateronyx taraxaci* Esp., ♂, w dobrym stanie, złowiony przed przeszło 20 laty przez s. p. ojca swojego w Małopolsce na Podkarpaciu; miejscowości ściśle określić nie może; możliwą jest jedna z trzech: Słoboda Rungurska, Hołowecko ob. Sambora lub Sękowa w pow. gorlickim.

VII. 3 lipca.

Dr. Eichler: Wykaz chrząszczów zebranych w sandżakach: trapezunckim i gümisch-chańskim w Azji Mniejszej w latach 1916 i 1917. Cz. I. (Odczytał sekretarz).

Nunberg pokazuje okazy *Coccinella hieroglyphica* L. zebrane tego roku w okolicy Lwowa.

VIII. 2 października.

Dr. Krasucki: Wodne pluskwiaki okolic Lwowa.

Prof. Trella: Wykaz Różnoczłonkowych (*Heteromera*) okolic Przemyśla i trzy nowe dla fauny Polski gatunki chrząszczów (odczytał sekretarz).

L. i M. Masłowsky: Z biologii motyla: *Lycaena eumedon* Esp. (odez. Dyr. Grollé).

Czł. Schille: Cechy gatunkowe *Brephos parthenias* L. i *nothum* Hb. (odcz. Dr. Świątkiewicz).

Kuntze wygłosił referat „O zmienności ubarwienia w grupie *Cryptocephalini*“ i przedłożył okazy dwu nowych dla fauny Małopolski odmian *Cryptocephalus 10-maculatus* L. ab. *solutus* Wse. (Biłohorszcze k. Lwowa 9. VII. 22) i ab. *ornatus* Hbst. (Janów k. Lwowa 23. VII. 22).

Nunberg pokazuje egzemplarz chrząszcza *Dirrhagus emyi* Rouget, nowego dla fauny Polski, którego złowił w Zawadowie koło Lwowa 3 lipca w zagajniku mieszanym (grab, buk, brzoza) 10—15-letnim. Okaz ten znajduje się w jego zbiorze.

Czł. Żółtowski donosi w odczytanym liście, że w r. 1913 złowił w rowie pułapkowym w suchym lesie sosnowym 2 okazy sprężyka *Athous rufus* Deg. (las Dzwonkowszczyzna koło wsi Dziembrów, pow. lidzki).

Czł. Romaniszyn podaje szereg gatunków i odmian motyli większych, nowych dla okolic Lwowa; z motyli mniejszych nowym dla fauny Małopolski jest *Coleophora partitella* L. ex larva; woreczek znalazł na dębie w Zawadowie ob. Lwowa.

IX. 6 listopada.

Prof. Łomnicki daje przegląd krajowych gatunków rodz. *Calosoma* Weber z demonstracją okazów.

Prof. Trella: Wykaz maczugorożnych (*Clavicornia-Col.*) okolic Przemyśla (odcz. sekretarz).

Noskiewicz pokazuje dwie pszczoły obojnacze: *Prosopis minuta* F. i *Osmia rufa* L.

X. 4 grudnia (zebr. administracyjne).

Prof. Łomnicki omawia niestrudki (*Bembidion-Col.*) oznaczone przez Dra E. Mazura i G. Mazurową a zebrane przez Dra Grochmalickiego w Mariupolu nad morzem Azowskim od maja do sierpnia 1913 r. W materiale tym dało się wyróżnić 7 nast. form: *B. ephippium* Marsh. 1 ok., *varium* Oliv. licznie, *guttulatum* Chaud. 2 ok., *assimile* Gyll. 1 ok., *fumigatum* Duft. 1 ok., *minimum* F. subsp. *rivulare* Dej. 2 ok., *quadrinaculatum* L. 1 ok. Z tych *B. ephippium* Marsh. jest gatunkiem nadmorskim i gleb słonych, atlanto-medytterrańskim, u nas dotąd nieznanym; *varium* Ol. bardzo szeroko rozsiedlony (Eur., Azja, Afr. pn.), należy też do fauny Polski; *guttulatum* Chaud. jest to ga-

tunek ograniczony do Krymu i Dobrudży; *assimile* Gyll. roz siedlony w Europie i Algierze należy do naszej fauny; *fumigatum* Off. europejsko-syberyjski, jednak z ziem polskich podany przez M. Łomnickiego w „Wykazie“ tylko z Prus; *minimum rivulare* Dej. jest obcym naszej faunie, medytterrańskim podgatunkiem gatunku *minimum* F., rozsiedlonego przez pn. i śr. Europę oraz Syberję, żyjącego też u nas; wreszcie *quadrinaculatum* L. jest u nas jednym z najbardziej wszędzie pospolitych niestrudków, rozsiedlony zresztą nie tylko w Palearktydzie, ale też w Ameryce pn. (Prof. Łomnicki nennt einen neuen Fundort des *Bembidion ephippium* Marsh.: Mariupol am Azowschen Meere; Verbreitungsareal dieser Art wird dadurch wesentlich nach Osten verschoben).

Noskiewicz pokazuje pszczołę obojniaczą: *Coelioxys rufescens* Lep. i *Eucera interrupta* Baer. z potrójnie rozdzieloną stopą nogi średniej prawej.

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW S. E. ZA R. 1922.

Dochody:

1. Pozostałość kas. z r. 1921	101.703 Mp
2. Subwencja Min. W. R. i O. P.	1,250.000 „
3. Wkładki, dary i procenty	44.732 „
	<hr/>
	1,396.435 Mp

Wydatki:

1. Biblioteka i prenumeraty	60.958 Mp
2. Druk 2 zeszytów. P. Pisma Ent. i papier	1,152.740 „
3. Zasiłki na wycieczki	55.000 „
4. Wydatki kancelaryjne	34.594 „
	<hr/>
	1,303.292 Mp

Pozostałość kasowa na rok 1923 . . . . . 93.143 Mp.

Na wniosek Komisji Rewizyjnej postawiony przez Dyr. Grollégo udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorjum.

Nastąpiła uchwała, mocą której S. E. przeobraziła się w samodzielne towarzystwo: Polski Związek Entomologiczny (patrz P. P. Ent. T. I. z. 2).

Walne Zgromadzenie P. Z. Ę. z dn. 8 stycznia b. r. ustaliło wysokość wkładki członkowskiej za rok 1923 na 2.000 Mp z zastrzeżeniem, że w połowie roku może nastąpić jej podwyższenie na zwyczajnem zebraniu miesięcznem. Zarząd prosi członków o szybkie nadsyłanie powyższej kwoty pod adresem: P. Z. Ę. Lwów, Rutowskiego 18.

DO CZŁONKÓW P. ZW. ENT.

Na Walne Zgromadzenie Polsk. Zw. Ent. z dn. 8 stycznia b. r. wpłynęły dwie analogicznie brzmiące rezolucje (Zjazdu w Bydgoszczy z lipca 1922 r. stacyj doświadczalno-rolniczych i Zjazdu w Warszawie z dn. 4 i 5 stycznia b. r. fitopatologów i entomologów stosowanych), proponujące P. Związkowi Ent. zorganizowanie badań z zakresu fizjografji owadów szkodliwych na ziemiach polskich oraz rozważenie podjęcia prac monograficznych nad poszczególnymi, ważniejszymi szkodnikami z pośród owadów. Na skutek obu tych rezolucyj uchwaliło Walne Zgromadzenie rozszerzyć działalność Związku także na entomologję praktyczną w kierunkach, na jakie obecne warunki pozwalają. I tak w P. Piśmie Ent. pomieszczać się będzie prace oryginalne, traktujące o biologji szkodników. Po drugie zwraca się Zarząd w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia do tych zwłaszcza członków Związku, którzy mają sposobność szkodniki na miejscu obserwowac, z gorącą prosbą, ażeby w razie masowego wystąpienia jakiegokolwiek szkodnika podawali o tem możliwie wyczerpujące wiadomości i dokładne spostrzeżenia biologiczne jakoteż, ażeby nadsyłali okazy szkodników i uszkodzeń przez nie wyrządzonych pod adresem: prof. Zygmunt Mokrzecki, Skierniewice, Osada Pałacowa, Zakład Entomologii i Ochrony Lasu. Tam nadesłane wiadomości będą stosownie wyzyskane, ewentualnie publikowane a gromadzony muzealnie materiał szkodników i uszkodzeń posłuży do opracowania przy pomocy specjalistów fizjografji owadów szkodliwych, występujących na ziemiach polskich. Zarząd ma nadzieję, że wobec doniosłości sprawy członkowie zechcą także i w tym kierunku działalność Związku popierać.